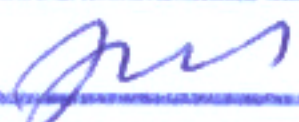

Вх №	535
Дата:	19.08.2020
Дело	10-05-06
Подпис:	

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Светлана Темелкова Банчева от ИБЕИ – БАН, член на Научно Жури

назначено със заповед № 50/28.06.2020 г. от Директора на ИБЕИ при БАН

по конкурс за заемане на академичната длъжност “Доцент”

по направление 4.3. Биологически науки, научна специалност „Екология и опазване на екосистемите“ за нуждите на секция “Флора и растителност”,

отдел “Растително и гъбно разнообразие и ресурси” на ИБЕИ-БАН

Кандидат: гл. ас. д-р Десислава Георгиева Сопотлиева

В обявения конкурс за заемане на академичната длъжност “Доцент” по професионално направление 4.3. Биологически, научна специалност „Екология и опазване на екосистемите“ за нуждите на секция “Флора и растителност”, отдел “Растително и гъбно разнообразие и ресурси” на Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания, БАН (ИБЕИ-БАН), обявен в ДВ бр. 36 от 14.04.2020 год., участва един кандидат – д-р Десислава Георгиева Сопотлиева, гл. ас. в изследователска група “Растителност и местообитания” на същата секция. Документите на д-р Сопотлиева, представени за участие в конкурса показват, че процедурата по неговото разкриване и обявяване е спазена и те са в съответствие с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Р България и Правилника за неговото прилагане, както и с Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в БАН и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в ИБЕИ-БАН. С кандидата нямам съвместни публикации по конкурса.

1. Общи данни за кариерното и тематичното развитие на кандидата

Д-р Десислава Сопотлиева притежава магистърска степен по специалност “Биология”, специализация “Ботаника” към Катедра Ботаника при Биологическия факултет на СУ „Св. Климент Охридски”, придобита през 2000 г. Още същата година е назначена в Институт по ботаника на БАН на длъжност специалист-биолог. През 2008 год. успешно защитава дисертационен труд във връзка с образователната и научна степен “Доктор” по научна специалност 02.22.01 „Екология и опазване на екосистемите“ на тема: „Синтаксономична характеристика на тревната растителност в Стралджанско-Айтоски геоботаничен окръг“ с научен ръководител ст.н.с. II ст. д-р Ива Апостолова.

Кариерното ѝ развитие продължава в същия институт, който през 2010 год., след сливане, се преобразува в Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания при БАН, където работи и към днешна дата.

Основните научни интереси на д-р Сопотлиева са свързани с изучаване на флората, растителността, природните местообитания и екосистемите.

2. Научно-метрични показатели

Според представената справка, общият брой публикации на кандидата по време на научната ѝ кариера са общо 51. Пет от тях са свързани с образователната и научна степен „Доктор“ и не подлежат на оценка в настоящия конкурс. Останалите 46 научни труда са групирани съгласно указанията за покриване на минималните национални изисквания по Професионално направление 4.3 Биологически науки, както следва:

Показателят от група „А“ е изпълнен (50 т.).

Показателят от група „Б“ не се изисква за тази длъжност.

Към група „В“ Сопотлиева е представила 7 публикации в списания с импакт фактор, еквивалентни на хабилизационен труд, с квартали Q1 (3 бр.), Q2 (1 бр.), Q3 (2 бр.) и 1 публикация в издание със SJR без IF. Общата числова стойност е 135 точки, при необходимости 100.

Към група „Г“ са представени: една публикация в списание с Q1, три – в списания с Q2, две – в издание със SJR без IF и дванадесет глави от книга или колективна монография, с числова стойност от 285 точки (при изискуеми 220). При внимателното запознаване с материалите беше установено, че д-р Сопотлиева е отнесла разработките си за 10 вида растения за Червена книга на България, том. 1. Растения и гъби (2015) като 10 отделни „Глави от книга или колективна монография“. Тези разработки са еднотипни за всички видове в цитираното издание и са в обем от по половин страница. Отнасянето им към категория „Глава от книга или колективна монография“ по отделно е доста спорно. В хода на конкурса беше поискано допълнително разяснение по въпроса от кандидата. Аз се запознах с този материал, но продължавам да споделям мнението, че разработките за тези 10 вида могат да се отчетат общо като 1 глава от книга, а не като 10.

В същото време д-р Сопотлиева е включила в списъка с трудовете си за участие в настоящия конкурс други 6 методични разработки, които не е взела предвид при изчисляването на точките към група „Г“. По мое мнение всяка от тези 6 разработки е

„Глава от книга или колективна монография“. При така направеното преразпределение на трудовете към група „Г“, общият брой точки е 240, които покриват минималните национални изисквания и в тази група.

По показателите от група „Д“ колегата е декларирала 250 точки, при изискуеми 100.

От направения по-горе анализ за съответствие е видно, че кандидатката покрива, а по някои показатели и надвишава минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „Доцент“ в съответното професионално направление.

3. Основни направления в изследователската работа на кандидата и най-важни научни приноси

Научните интереси и приноси в тридесетгодишната професионална кариера на д-р Сопотлиева са последователни и задълбочени и са в следните направления:

Приноси за проучване на разнообразието на естествените и полуестествени растителни съобщества в България и Европа.

Описани са шест нови синтаксона за науката, а други осем са установени за първи път за територията на България. Проучено е разнообразието на растителни съобщества от 9 класа в различни части на страната, като 34 растителни асоциации или растителни съобщества с неопределен ранг и 15 фитоценотични съюза са охарактеризирани флористично и екологично. За първи път за България е направен анализ на основни екологични и флористични характеристики на ксерофитна и ксеро-мезофитна тревна растителност от различни райони на страната, като са анализирани факторите, които определят главните флористични различия на синтаксоните от високите йерархични нива. Във връзка с унифицирането на класификационните системи в различните държави е проведено широкомащабно сравнение на халофилна и суб-халофилна растителност, включващо Панонската област и Балканите, с използване на 2437 фитоценотични описания. Извършена е номенклатурна ревизия на 19 синтаксона, като за част от тях е направена и типификация.

Приноси за проучване на екологични, структурно-функционални и фитоценотични характеристики на растителните съобщества и видове.

Изследвана е връзката флористично разнообразие – степен на стабилност на тревни растителни съобщества при екстремни климатични събития свързани със засушаване.

Разгледани са особеностите на високопланински пасищни системи (видов състав, обилие и основни структурно-функционални характеристики). Проучени са разпространението, екологичните и фитоценотични характеристики на 16 аркто-алпийски растителни вида. Проучена е степента на присъствие на непсамофитни растителни видове в дюнните комплекси по българското черноморско крайбрежие. Направен е обзор на флористичното разнообразие (без мъхове) от крайбрежните пясъчни дюни и техните хабитатни предпочитания.

Флористични проучвания.

Потвърдени са за страната 2 растителни вида, считани за изчезнали – *Lathyrus palustris* L. и *Salix rosmarinifolia* L. Установени са нови данни за разпространението в България на общо 63 вида, сред които и 6 чужди за българската флора видове.

Приноси в областта на създаването и развитието на бази данни, с отношение към проучване на растителността и растителното биоразнообразие.

Колегата е участвала в създаването на Националната база-данни за растителността, индексирана в Global Index of Vegetation databases (GIVD Database ID: EU-BG-001), както и в създаването на европейски (European Vegetation Archive (EVA) и глобални (sPlot) платформи за растителността с фитоценотични описания от Националната база-данни за растителност. Обогатена е и информацията на TRY база-данни за морфо-функционални характеристики на растителните видове с оригинални данни от България.

Д-р Сопотлиева има и съществени приноси с научно-приложен характер, сред които заслужава да бъдат отбелязани следните: мащабни проучвания върху биоконсервационната значимост на мочурните и изворни комплекси в България; оценка на състоянието на тревни растителни съобщества, разположени извън границите на екологичната мрежа Натура 2000; оценка на консервационната значимост по критериите на IUCN на 16 вида растения, включени в „Червения списък на папратовидните и семенните растения в България“; съвременни данни за флористичното, растително и/или хабитатно разнообразие на 5 защитени територии във връзка с планове им за управление. Заслужава да бъде подчертан съществения принос на колегата при разработването на методични ръководства за оценка на състоянието и на предоставяните екосистемни услуги на четири типа екосистеми, както и на „Ръководство за мониторинг на състоянието и развитието на екосистемите и екосистемните услуги“ и „Ръководство за проверка на място на оценката и картирането на състоянието екосистемите и

екосистемните услуги“, което позволява съпоставимост на оценките в България с оценките от останалите европейски страни, при отбелязване на националните специфики.

Прави отлично впечатление, че колегата използва подходящи методи при своите проучвания, които ѝ позволяват да получи достоверни резултати. Аналитичната част в представените за рецензия публикации е задълбочена и изчерпателна.

Доказателства за значимостта на проведените изследвания с участието на д-р Сопотлиева са публикациите с нейно участие в реномирани издания с импакт-фактор, както и многобройните положителни цитирания. Отговорна е и дейността ѝ като рецензент на научни публикации в национални и международни научни издания (10 броя).

4. Участие в научно обучението на студенти

Д-р Сопотлиева участва активно в учебно-преподавателската дейност в катедрите по Ботаника и Екология и опазване на околната среда при Биологическия факултет на Софийския Университет „Св. Кл. Охридски“ от 2009 г. досега, с лекции, упражнения и учебни практики.

5. Заключение

На основание на представените по конкурса материали от гл. ас. д-р Десислава Сопотлиева убедено считам, че същата напълно отговаря, а по някои показатели надхвърля общонационалните критерии за заемане на академичната длъжност „Доцент“, определени от националното законодателство. Изследователският ѝ профил напълно отговаря на очакванията за обявената позиция. Колегата е отлично подготвена, мотивирана, последователна и всеотдайна в своята работата. Направлението, в което работи е с голям научен и приложен интерес.

На основание на гореизложеното убедено препоръчвам на членовете на Научното жури да подкрепят избора на гл. ас. д-р Десислава Сопотлиева за заемане на академичната длъжност „Доцент“ по научна специалност „Екология и опазване на екосистемите“ в ИБЕИ-БАН.

18.08.2020 г.

Изготвил становището:

София

(проф. д-р С. Банчева)